

A
7
H
60

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS, TE NAALDWIJK

VERSLAG VAN EEN BEOORDELING VAN ACHT IVT-KOUSEBAND
SELEKTIES, GETEELD IN DE HERFSTPERIODE

Samengevat door: G. Heij

Naaldwijk, november 1985.

Intern verslag nr. 52

2216803

1. INLEIDING

In 1981 is op het IVT gestart met de veredeling van kouseband. Dit heeft geresulteerd in een uitgifte van halfmateriaal voor de veredelingsbedrijven. Het ras '81099', hier genoemd 84087, is vanaf die tijd ook in de praktijk op - beperkt - commerciële schaal geteeld. Al vrij snel kwamen er klachten van de zijde van de handel met betrekking tot de te lichte kleur van de peul.

In vergelijking met het importprodukt (Suriname, Zuid-Oost Azië) werden mede als gevolg hiervan lagere prijzen betaald.

Het IVT is daarom in 1983 begonnen aan een selectieprogramma gericht op verbetering van de kleur. Door kruising van kousebandselecties met cowpea-typen werd al vrij snel vooruitgang geboekt. In 1985 is besloten, na beoordeling van het materiaal op het IVT, om op het Proefstation Naaldwijk een rassenproef op te zetten met de meest veelbelovende selecties. Dit in het kader van het samenwerkingsproject 'Nieuwe gewassen'.

2. PROEFOPZET

Acht IVT-selecties (F 5-lijnen) van kouseband zijn op het Proefstation Naaldwijk vergeleken met het standaardras (no. 84087).

Gezaaid werd op 26 juni 1985, geplant op 9 juli 1985. Per 3.20 m-kap werden drie rijen geplant, de afstand op de rij bedroeg 60 cm, dit is 1,5 plant per m². De ingestelde temperatuur was 18 °C nacht en 20 °C dag. De ventilatietemperatuur bedroeg 25 °C,

Uitgeplant werden de volgende nummers: 85044, 85045, 85046, 85047, 85048, 85049, 85050, 85051 en het standaardras 84087, elk in tweevoud.

3. RESULTATEN

De eerste oogst was op 28 augustus 1985.

Op 2 oktober zijn door een aantal personen, van CBvT, PTOG en IVT, de rassen beoordeeld op de kwaliteit van de boon, de groeikracht en de kleur van het gewas, het afvallen van de uitgebloeide bloemen van de peul en de mate van de botrytisaantasting van de peul.

Een overzicht van de resultaten zijn vermeld in de tabellen 1 en 2.

In tabel 3 is de produktie t/m 15 oktober 1985 van de negen rassen vermeld. In kolom 2 is weergegeven het aantal geoogste peulen en in kolom 3 de produktie in kg per m².

Kolom 5 vermeldt het percentage afwijkende peulen. De gegevens zijn de gemiddelde waarden van de herhalingen.

Op 9 oktober is van de selecties 84087, 85044, 85046 en 85050 een hoeveelheid peulen in een bewaarruimte weggezet ter beoordeling van kleur, stevigheid en rot. Een overzicht van de gegevens is gegeven in tabel 4.

In het gewas zat begin oktober nogal wat botrytis. Dit heeft de resultaten voorwat betreft de peulaantasting vertroebeld (hoge infectiedruk).

Door het CBvT en het Sprenger Instituut zijn de selecties 84087, 85044, 85046, 85050 en een ras uit Thailand beoordeeld op consistentie, aroma en smaak. Tussen de selecties werden geen verschillen waargenomen. De kleur van de selecties kwam sterk overeen met die van Surinaamse kouseband.

4. CONCLUSIES

Uit tabel 2 blijken slechts drie selekties een goede algemene indruk te geven, namelijk 85044, 85046 en 85050. Ook met betrekking tot de gewasopbouw en de kleur van het gewas (tabel 1) zijn de selekties redelijk goed te noemen.

Uit tabel 3 blijkt dat deze drie selekties een behoorlijke opbrengst geven. Voor verdere selektie is ook van belang het percentage afwijkende peulen. Bij de voornoemde selekties is dit percentage erg laag. Omdat drie selekties geen brede basis vormen voor verdere veredeling is nog voor een vierde gekozen.

Gekozen is voor de selektie met de minst afwijkende peulen, dit is nummer 85047. Ook de totaal produktie van deze selektie is vrij hoog, namelijk 1,41 kg/m².

Genoemde selekties behouden ook na bewaring een goede vruchtkleur.

Een relatie tussen mate van bloemaanhechting aan de peul en optreden van botrytis kon bij de onderzochte rassen niet worden vastgesteld.

Samenvattend kan vermeld worden dat na beoordeling van de acht nieuwe IVT-selekties van kouseband besloten is om met de nummers 85044, 85046, 85047 en 85050 voortgezet rassenonderzoek in de voorjaarsteelt op het Proefstation uit te voeren.

Tabel 1. De waardering van 9 "kouseband"-selekties op gewasopbouw (1 = weinig - 4 = vol gewas); kleur van het gewas (1 = licht - 4 = donker), het aanhangen van bloemen aan de peul (- = niet, ++ = vrijwel overal), en botrytisaantasting van de peul (1 = geen en 4 = veel)

<u>Ras</u>	<u>Gewasopbouw</u>	<u>Kleur</u>	<u>Bloem'aanhang'</u>	<u>Botrytis</u>
85044	2.5	2.0	++	1.0
85045	3.0	3.5	++	1.5
85046	2.0	3.0	+	2.0
85047	1.5	2.5	<u>+</u>	1.0
85048	2.0	3.0	++	2.5
85049	1.5	2.5	++	3.0
85050	2.0	3.0	+	1.0
85051	2.0	3.0	+	2.0
84087	3.5	1.5	-	1.0

Tabel 2. De waardering van 9 "kouseband"-selekties op vorm, kleur, lengte en homogeniteit van de peulen

<u>Ras</u>	<u>Vorm</u>	<u>Kleur</u>	<u>Geleedheid</u>	<u>Homogeniteit</u>	<u>Algemene indruk</u>
85044	dun	donker	iets	homogeen	mooi
85045	dik	donker	-	heterogeen	korte peul
85046	vlezig	donker	-	vrij homogeen	erg goed
85047	dik	donker	-	zeer heterogeen	te korte peul
85048	vlezig	donker	-	heterogeen	korte peul
85049	dik	donker	iets	heterogeen	zeer korte peul
85050	vlezig	donker	iets	homogeen	goed
85051	dun	zeer donker	-	iets heterogeen	korte peul
84087	dun	bleek	-	homogeen	korte peul

Tabel 3. De produktie van 9 "kouseband"-selekties tot 15 oktober 1985

<u>Ras</u>	<u>Aantal/m²</u>	<u>kg/m²</u>	<u>Gem. vruchtgewicht (gram)</u>	<u>% Afwijkende peulen</u>
85044	77.6	1.12	14.4	3.0
85045	94.6	1.58	16.7	10.2
85046	93.9	1.69	18.0	6.4
85047	88.8	1.41	15.9	8,1
85048	73.2	1.23	16.8	10.0
85049	74.7	1.17	15.5	16.7
85050	69.3	1.23	17.8	7.4
85051	70.3	1.34	19.0	9.5
84087	127.7	1.67	13.1	8.3

Tabel 4. De gemiddelde waarde van de beoordeling van kleur, stevigheid en rot van de peulen van 4 "kouseband"-selekties op drie data. Ingezet op 9 oktober 1985 bij 12 °C.
Schaalwaardering kleur: 1-9, stevigheid: 1-9, rot: 1-9

<u>Ras</u>	<u>15-10-1985</u>			<u>18-10-1985</u>			<u>22-10-1985</u>		
	<u>Kleur</u>	<u>Stevigheid</u>	<u>Rot</u>	<u>Kleur</u>	<u>Stevigheid</u>	<u>Rot</u>	<u>Kleur</u>	<u>Stevigheid</u>	<u>Rot</u>
85044	8.5	6.5	8.4	6.8	5.5	7.0	5.5	3.0	3.5
85046	7.9	7.5	9.0	6.4	6.5	8.5	5.0	5.0	5.5
85050	7.9	8.0	8.5	5.5	6.0	6.5	4.5	5.0	3.0
84087	5.8	7.3	9.0	2.8	6.7	7.7	1.7	4.7	3.7

Opmerking:

- 85044 De peulen werden jonger geoogst om tot een bepaald aantal te komen en zijn daarom wat sneller uitgedroogd.
85046 De peulen waren bij de oogst vrij dik.